

Handläggare
Urban Sparre
50100

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum 2017-01-31 Ärendebeteckning KS 2017/0079

Kommunfullmäktige

Preliminärt bokslut 2016

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen överlämnar preliminärt bokslut 2016 till kommunfullmäktige.

Bakgrund

Kommunledningskontorets ekonomienhet har upprättat preliminärt bokslut för 2016. Årets resultat uppgår till 166,6 mnkr, en avvikelse mot budget med 153,9 mnkr.

Balanskravsresultatet, justerat för realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar med 4,0 mnkr samt reservering till resultatutjämningsfond (RUR) med 127,1 mnkr, uppgår till 35,5 mnkr.

Urban Sparre
ekonomichef

Bilagor
Preliminärt bokslut 2016.

Kalmar kommun
WWW.KALMAR.SE

Preliminärt bokslut 2016

Kommunstyrelsen 2016-02-07

Innehållsförteckning

En tillbakablick på 2016	3
Preliminärt bokslut 2016	3
Redovisningsprinciper	3
Tillämpade redovisningsprinciper	3
Resultaträkning.....	4
Nämndernas nettokostnader, 81,7 mnkr	4
Internräntor, pensioner m.m, 23,0 mnkr	4
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, 34,9 mnkr.....	5
Finansnetto, 14,3 mnkr	5
Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB	5
Balanskravet – god ekonomisk hushållning	5
Balansräkning.....	6
Omsättningstillgångar	6
Långfristiga skulder	6
Kortfristiga skulder	6
Nyckeltal.....	6
Nettokostnadsandel	6
Självfinansieringsgrad.....	7
Likviditet och soliditet	7
Resultaträkning	8
Balansräkning.....	9
Finansieringsanalys.....	10
Noter	11
Investeringsredovisning	12

En tillbakablick på 2016

I dec 2015 beslutade kommunfullmäktige om budget för 2016-2018. Resultatet för 2016 budgeterades till 29,5 mnkr. I juni 2016 beslutade kommunfullmäktige om utökade budgetramar för kultur- och fritidsnämnden med 16,3 mnkr för drift- och investeringsbidrag till föreningar och för servicenämnden med 0,6 mnkr för förbättrings- och beläggningsåtgärder på enskilda vägar. ***Budgeterat resultat för 2016 efter denna justering är 12,7 mnkr.***

Ekonomirapporter och budgetuppföljningar under året har visat på avvikelser från budgeterad resultatnivå. Efter april månad visade uppföljningen att *årets resultat* förväntades avvika mot budget med 45,5 mnkr, efter augusti med 44,1 mnkr och efter oktober med 96,1 mnkr.

Efter budgetuppföljningen i april uppgick *nämndernas* avvikelser till 32,4 mnkr, efter augusti till 46,7 mnkr och efter oktober till 62,0 mnkr. Ingen av nämnderna redovisade negativ avvikelse mot budget.

Prognoserna över *skatteintäkter och kommunal utjämning* har förändrats under året och efter april var avvikelsen 3,1 mnkr, efter augusti -13,0 mnkr och efter oktober -2,2 mnkr.

Preliminärt bokslut 2016

Ekonomienheten har upprättat ett preliminärt bokslut för 2016. Årets resultat uppgår till 166,6 mnkr för kommunen och jämfört med budget avviker resultatet med 153,9 mnkr.

Vid avstämning mot balanskravet justeras årets resultat med -4,0 mnkr för intäkter från försäljningar (reavinst). Kommunens

balanskravsresultat uppgår därmed till 162,6 mnkr vilket gör att kommunen uppfyller kommunallagens krav på ekonomisk balans i bokslutet. Kommunens riktlinjer för reservering till resultatutjämningsreserv (RUR) möjliggör reservering med 127,1 mnkr. Efter årets reservering uppgår RUR till 155,1 mnkr.

Kommunens mål om att nettokostnadsandelen inte ska överstiga 99 procent uppfylls, dels för det enskilda året (95,3 procent), dels för den rullande femårsperioden (97,5 procent). Det finansiella målet om minst 50 procent självfinansieringsgrad över en rullande femårsperiod är uppfyllt, dels för det enskilda året (113,6 procent), dels för den rullande femårsperioden (90,5 procent).

Redovisningsprinciper

Redovisningen är anpassad enligt lagen om kommunal redovisning (1997:614). Kommunen följer även de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning.

Tillämpade redovisningsprinciper

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den s.k. blandmodellen. Detta innebär att den pension som intjänats före år 1998 behandlas som en ansvarsförbindelse ”inom linjen”. Pensionsförmåner som intjänats från och med 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen och som en avsättning i balansräkningen. I kostnaden och avsättningen ingår särskild löneskatt med 24,26 procent.

I enlighet med Rådet för kommunal redovisningsrekommendation nr 4.2 har kommunalskatten periodiserats. Detta

innebär att kommunen i bokslutet för 2016 har bokfört den definitiva slutavräkningen för 2015 och en preliminär slutavräkning för 2016.

Kapitalkostnaderna består dels av rak avskrivning på anskaffningsvärdet, dels av internränta med 2,9 procent på bokfört värde. Avskrivning påbörjas månaden efter slutförd investering och beräknas på anskaffningsvärdet. Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter bedömning av tillgångens nyttjandeperiod, viss vägledning finns i Sveriges Kommuner och Landstings förslag till avskrivningstider. Korttidsinventarier och inventarier av mindre värde under 20 000 kronor kostnadsförs direkt.

Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet för den period de hänför sig till.

Semesterlöneskuld och okompenserad övertid för de anställda har redovisats som en kortfristig skuld. Årets ökning har påverkat resultaträkningen. De intjänade förmånerna har belastats med lagenliga arbetsgivaravgifter.

Vi har tillämpat rekommendation nr 13 Redovisning av leasingavtal från Rådet för kommunal redovisning.

Resultaträkning

Totalt avviker årets resultat mot budget med 153,9 mnkr. I 2015 års bokslut avvek årets resultat mot budget med 60,4 mnkr.

Nämndernas nettokostnader, 81,7 mnkr

Nämndernas nettokostnader avviker från budget med 81,7 mnkr. I 2015 års bokslut

avvek nämnderna från budget med 43,3 mnkr. Alla nämnder redovisar positiv avvikelse mot budget, se tabellen nedan.

Nämndernas budgetavvikelser mnkr	Budget 2016	Redovisat 2016	Avvik 2016
Kommunstyrelsen	469,5	420,2	49,3
-Kommunledningskontoret	227,9	212,7	15,2
-Exploateringsverksamhet	-30,0	-62,5	32,5
-Gymnasieförbundet	271,7	270,0	1,7
Kommunens revisorer	2,7	2,4	0,3
Samhällsbyggnadsnämnden	59,3	52,5	6,8
Servicenämnden	247,0	241,7	5,3
Kultur- och fritidsnämnden	191,2	190,0	1,2
Barn- och ungdomsnämnden	943,9	931,3	12,6
Socialnämnden	740,7	740,6	0,1
Omsorgsnämnden	645,8	639,7	6,1
Södermøre kommundelsnämnd	215,4	215,3	0,1
Summa budgetavvikelser	3 515,6	3 433,9	81,7

Internräntor, pensioner m.m, 23,0 mnkr

De centrala potterna för löne-, hyres- och volymökningar avviker med 16,1 mnkr. Internräntor, pensioner och reavinster avviker mot budget med 6,6 mnkr. Semesterlöneskulden redovisar en avvikelse med 0,3 mnkr.

I kommunal redovisningslag (1997:614) regleras hur pensionskostnad/skuld ska redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Enligt denna modell ska pensionsförpliktelser intjänade från och med 1998 redovisas som skuld i balansräkningen och pensionsförpliktelser intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Pensionsförpliktelser som redovisas som avsättning i balansräkningen har ökat med 8,8 mnkr till 220,0 mnkr.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, 34,9 mnkr

I enlighet med Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 4.2 har kommunalskatten periodiserats. Fr.o.m. 2007 ska Sveriges Kommuner och Landstings skatteprognos användas. Detta innebär att kommunen i bokslutet för 2016 har bokfört den definitiva slutavräkningen för 2015 och en preliminär slutavräkning för 2016. När det gäller korrigeringen av slutavräkningen för 2015 så uppgår den till 42 kr per invånare (totalt 2,7 mnkr). Den preliminära slutavräkningen för 2016 uppgår enligt Sveriges Kommuner och Landsting till -206 kr per invånare (13,5 mnkr) och har bokförts på 2016.

Av statsbidraget om 27,4 mnkr som tillförts kommunen som tillfälligt stöd under 2015 och 2016 för att hantera den rådande flyktingsituationen har 25,3 mnkr intäktsförts 2016.

Kommunen har ansökt om statsbidrag för ökat bostadsbyggande (byggbonusen) och beviljats 24,0 mnkr för 2016.

Sammantaget avviker skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning mot budget med 34,9 mnkr.

Finansnetto, 14,3 mnkr

Finansnettot uppgår sammantaget till 14,1 mnkr vilket är 14,3 mnkr bättre än budgeterat.

Finansiella intäkter uppgår till 20,9 mnkr vilket är 1,3 mnkr sämre än budget. Utdelning på aktier och andelar uppgår till 7,1 mnkr, en avvikelse mot budget på 0,1 mnkr. Borgensavgifter från helägda kommunala och föreningsägda bolag uppgår

till 7,7 mnkr, en avvikelse mot budget på -0,8 mnkr. Återbäring från Kommuninvest ekonomisk förening uppgår till 5,6 mnkr och övriga ränteintäkter uppgår till 0,5 mnkr, en avvikelse mot budget på -0,6 mnkr.

Finansiella kostnader uppgår till 6,8 mnkr, en positiv avvikelse mot budget med 15,6 mnkr.

Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB

År 2000 avsatte kommunen 50,0 mnkr för förvaltning av pensionsmedel i Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB (KLP AB). 2001-2002 minskade värdet av dessa placeringar med 17,7 mnkr. 2003-2004 ökade värdet med 11,3 mnkr. Under 2005-2007 fortsatte den positiva börsutvecklingen och marknadsvärdet uppgick till 61,2 mnkr 2007. Under 2008 var det turbulens på den finansiella marknaden och marknadsvärdet sjönk till 52,4 mnkr. Under 2009-2015 har den finansiella marknaden både gått upp och ned och marknadsvärdet 2015 uppgick till 106,0 mnkr. Den 31 december 2016 uppgick marknadsvärdet till 118,1 mnkr.

Balanskravet – god ekonomisk hushållning

Från och med räkenskapsåret 2005 gäller nya regler för balanskravet. Ett negativt resultat ska återställas inom tre år.

Så snart ett negativt resultat konstaterats ska dessutom kommunfullmäktige anta en särskild åtgärdsplan för hur återställandet ska ske. Planen ska innehålla genomtänkta och genomförbara åtgärder för att täcka hela det belopp som ska regleras och det ska framgå när åtgärderna genomförs. Fullmäktigebeslutet bör fattas snarast efter det att ett negativt resultat konstaterats, dock senast vid det sammanträde som följer efter

det sammanträde som behandlat delårsbokslutet. Åtgärdsplanen ska följas upp kontinuerligt och återrapportering ska ske till fullmäktige om planen inte hålls.

Vid avstämning mot kommunallagens krav om ekonomisk balans justeras årets resultat med reavinster och reaförluster disponering eller reservering från/till resultatutjämningsreserv (RUR).

I boksluten 2000-2015 redovisas ett ackumulerat balanskravsresultat på 261,8 mnkr. 2016 års preliminära bokslut visar ett balanskravsresultat, efter reservering av 127,1 mnkr till RUR, på 35,5 mnkr vilket innebär ett ackumulerat överskott på 297,3 mnkr.

Balansräkning

Kommunen investerade under 2016 för 447,2 mnkr. Under året har bland annat 43,0 mnkr investerats i exploateringsverksamheten, 124,0 mnkr i skol- och förskolelokaler, 93,7 mnkr i förvaltningslokaler, 90,4 mnkr i infrastruktur avseende gator, vägar, GC, parker och fritid. Årets avskrivningar uppgår till 184,3 mnkr.

Omsättningstillgångar

De finansiella tillgångarna, placerade pensionsmedel i KLP AB, är redovisade som omsättningstillgång och värderade till anskaffningsvärdet, 50,0 mnkr. Marknadsvärdet den 31 december 2016 uppgick till 118,1 mnkr.

Likvida medel har minskat från 165,6 mnkr vid årets början till 1,1 mnkr vid årets slut.

Långfristiga skulder

Kommunens långfristiga skulder har under året minskat med 250,0 mnkr och uppgår till 737,2 mnkr.

Långfristig skuld avseende finansiell leasing har under året ökat med 3,7 mnkr och uppgår till 21,5 mnkr.

Kortfristiga skulder

Kommunens kortfristiga skulder har ökat med 139,4 mnkr till 730,7 mnkr.

Nyckeltal

Nettokostnadsandel

Nyckeltalet nettokostnadsandel uttrycks som verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar och finansnetto i relation till skatteintäkter och kommunal utjämning. För att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning bör minst 2 procent (tumregeln i kommunsektorn) av de löpande intäkterna finnas kvar för att finansiera årets nettoinvesteringar. Det innebär att de löpande kostnaderna över en längre period inte bör ta mer än 98 procent i anspråk av de löpande intäkterna. Kommunfullmäktige har för sin del formulerat det finansiella målet att nettokostnadsandelen inte ska överstiga 99 procent över en rullande femårsperiod.

	2016	2015	2014
Verksamhetens nettokostnader	90,5%	94,2%	96,7%
Jämförelsestörande poster	0,0%	-0,7%	-1,3%
Avskrivningar	5,2%	4,9%	4,7%
Finansnetto	-0,4%	-0,3%	-0,2%
Summa löpande kostnader	95,3%	98,1%	99,9%
<i>Rullande fem år</i>	<i>97,5%</i>	<i>99,0%</i>	<i>98,2%</i>

År 2016 uppgår nyckeltalet till 95,3 procent, vilket är 2,8 procentenheter bättre än 2015. Verksamheten tar i anspråk 90,5 procent av skatteintäkter och kommunal utjämning. Avskrivningarna tar i anspråk 5,2 procent

och finansnettot -0,4 procent av skatteintäkter och kommunal utjämning. Målet om att nettokostnadsandelen inte ska överstiga 99 procent uppfylls, dels för det enskilda året (95,3 procent), dels för den rullande femårsperioden (97,5 procent).

Självfinansieringsgrad

Målet för investeringarnas finansiella utrymme uttrycks i nyckeltalet självfinansieringsgrad.

Självfinansieringsgrad	2016	2015	2014
Kassaflöde inv (mnkr)	447,2	335,7	276,8
Självfinansieringsgrad	113,6%	59,4%	67,0%
Rullande fem år	90,5%	59,5%	54,4%

Nyckeltalet (kassaflödet från den löpande verksamheten/kassaflödet från investeringsverksamheten) redovisar hur stor del av årets investeringar som har finansierats utan att öka upplåningen. Investeringarna som genomförts under året (447,2 mnkr) har finansierats fullt ut med egna medel. Det finansiella målet om minst 50 procent självfinansieringsgrad över en rullande femårsperiod är uppfyllt, dels för det enskilda året (113,6 procent), dels för den rullande femårsperioden (90,5 procent).

Likviditet och soliditet

Kassalikviditet (likvida medel + kortfristiga fordringar/kortfristiga skulder) och soliditet (eget kapital i förhållande till totalt kapital) är mått på betalningsförmåga på kort respektive lång sikt.

Likviditet	2016	2015	2014
Kassalikviditet	45,6%	75,9%	41,2%

Likviditetsmättet har under 2016 försämrats och uppgår till 45,6 procent. Framst är det minskning av likvida medel som bidragit till försämringen av mättet.

Soliditeten, exklusive pensionsskulden (1 364,4 mnkr), har förbättrats från 45,9 procent i bokslutet 2015 till 49,2 procent i årets bokslut.

Soliditeten, inklusive pensionsskulden (1 364,4 mnkr), har förbättrats från 5,2 procent i bokslutet 2015 till 11,3 procent i årets bokslut.

Soliditet	2016	2015	2014
Exkl. pensionsskuld intjänad före 1998	49,2%	45,9%	49,5%
Inkl. pensionsskuld intjänad före 1998	11,3%	5,2%	2,0%

Resultaträkning

Mnkr		2015	2016		
			Bokslut	Budget	Bokslut
Nämndernas nettokostnader		-3 339,3	-3 515,6	-3 433,9	81,7
Jämförelsestörande poster		23,6	0,0	0,0	0,0
Internränta, pensioner, m.m.		29,4	14,7	37,7	23,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	Not 1	-3 286,3	-3 500,9	-3 396,2	104,7
Skatteintäkter	Not 2	2 740,0	2 886,0	2 878,8	-7,2
Generella statsbidrag och utjämning	Not 2	597,3	627,8	669,9	42,1
Finansiella intäkter	Not 3	24,5	22,2	20,9	-1,3
Finansiella kostnader	Not 3	-13,0	-22,4	-6,8	15,6
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER		62,5	12,7	166,6	153,9
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT		62,5	12,7	166,6	153,9

Balanskravsavstämning

Belopp i mnkr	2012	2013	2014	2015	2016
Årets resultat enligt resultaträkningen	125,8	57,3	2,5	62,5	166,6
avgår: samtliga realisationsvinster/förluster	-172,5	-40,4	-2,8	-14,6	-4,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-46,7	16,9	-0,3	47,9	162,6
Medel till resultatutjämningsreserv					-127,1
Medel från resultatutjämningsreserv			18,6		
Årets balanskravsresultat	-46,7	16,9	18,3	47,9	35,5
Synnerliga skäl enl KL 8 kap. 4§:	45,5	15,6	-40,0		0,0
Balanskravsresultat efter synnerliga skäl att reglera	-1,2	32,5	-21,7	47,9	35,5
Balanskravsresultat från tidigare år att reglera		-1,2		-21,7	
Summa	-1,2	31,3	-21,7	26,2	35,5
<i>Ackumulerat resultat</i>	<i>226,0</i>	<i>257,3</i>	<i>235,6</i>	<i>261,8</i>	<i>297,3</i>
<i>Ingående värde resultatutjämningsreserv</i>			46,6	28,0	28,0
<i>Utgående värde resultatutjämningsreserv</i>		46,6	28,0	28,0	155,1

Balansräkning

Mnkr	2015-12-31	2016-12-31
Anläggningstillgångar	2 950,5	3 201,1
Materiella	2 682,3	2 954,1
-mark, byggnader och tekniska anläggningar	2 464,5	2 710,4
-maskiner och inventarier	203,4	224,5
-finansiell leasing	14,4	19,2
Finansiella	268,2	247,0
-aktier, andelar, bostadsrätter	196,8	196,8
-långfristiga fordringar	11,5	11,5
-förskottering infrastruktur	59,9	38,7
Omsättningstillgångar	544,8	398,9
-förråd, lager och exploatering	112,9	81,0
-kortfristiga fordringar	216,3	266,8
-kortfristiga placeringar	50,0	50,0
-kassa och bank	165,6	1,1
S:A TILLGÅNGAR	3 495,5	3 600,0
Eget kapital	1 605,2	1 771,8
-varav årets resultat	62,5	166,6
-resultatutjämningsreserv	28,0	155,1
Avsättningar	293,9	338,8
-varav pensioner	211,2	220,0
-varav övriga	82,7	118,8
Skulder	1 596,3	1 489,4
-varav långfristiga skulder	987,2	737,2
-varav finansiell leasing	17,8	21,5
-varav kortfristiga skulder	591,3	653,8
-varav koncernkontokredit	0,0	76,9
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	3 495,5	3 600,0

Finansieringsanalys

FINANSIERINGSANALYS

Mnkr	2015 Bokslut	2016 Bokslut
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Årets resultat	62,5	166,6
Justering för av- och nedskrivning	164,5	184,3
Justering för gjorda och ianspråktaga avsättningar	25,1	44,9
Övriga ej likvidpåverkande poster	-17,1	-8,8
MEDEL FRÅN VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL	235,0	387,0
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	-43,9	-50,5
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga placeringar	0,0	0,0
Ökning (-)/minskning (+) förråd och lager	-4,4	31,9
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	12,6	139,4
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	199,3	507,8
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investering i materiella anl tillgångar	-331,7	-463,1
Försäljning av materiella anl tillgångar	26,9	15,9
Investering i finansiella anl tillgångar	-30,9	
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-335,7	-447,2
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Ökning (+)/minskning (-) långfristiga skulder	300,0	-250,0
Ökning (+)/minskning (-) finansiell leasing	-3,6	3,7
Ökning (-)/minskning (+) långfristiga fordringar	-18,0	0,0
Ökning (-)/minskning (+) förskottering infrastruktur	23,0	21,2
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	301,4	-225,1
ÅRETS KASSAFLÖDE	165,0	-164,5
<i>Förändring likvida medel</i>	<i>165,0</i>	<i>-164,5</i>
Likvida medel vid årets början	0,6	165,6
Likvida medel vid årets slut	165,6	1,1

Noter

Not 1

Driftredovisning Mnkr (netto)	2016		
	Budget	Bokslut	Avvikelse
Kommunstyrelsen	469,5	420,2	49,3
Kommunledningskontoret	227,9	212,7	15,2
Exploateringsverksamhet	-30,0	-62,5	32,5
Gymnasieförbundet	271,7	270,0	1,7
Kommunens revisorer	2,7	2,4	0,3
Samhällsbyggnadsnämnden	59,3	52,5	6,8
Servicenämnden	247,0	241,7	5,3
Kultur- och fritidsnämnden	191,2	190,0	1,2
Barn- och ungdomsnämnden	943,9	931,3	12,6
Socialnämnden	740,7	740,6	0,1
Omsorgsnämnden	645,8	639,7	6,1
Södermøre kommundelsnämnd	215,4	215,3	0,1
NÄMNDERNAS NETTOKOSTNADER	3 515,6	3 433,9	81,7
Jämförelsestörande poster	0,0	0,0	0,0
Internränta, pensioner, m.m.	-14,7	-37,7	23,0
NETTODRIFTKOSTNADER	3 500,9	3 396,2	104,7

Not 2

Skatteintäkter och kommunal utjämning Mnkr	2016		
	Budget	Bokslut	Avvikelse
Skatteintäkter			
skatteintäkter	2 891,5	2 889,6	-1,9
skatteavräkning	-5,5	-10,8	-5,3
S:a kommunalskatteintäkter	2 886,0	2 878,8	-7,2
Generella statsbidrag och utjämning			
inkomstutjämning	555,5	567,7	12,2
kostnadsutjämning	-188,1	-189,2	-1,1
generella statsbidrag	13,1	49,3	36,2
regleringsbidrag/-avgift	-1,9	-2,2	-0,3
kommunal fastighetsavgift	106,4	107,1	0,7
LSS-utjämning	142,8	137,2	-5,6
S:a kommunal utjämning	627,8	669,9	42,1
SUMMA	3 513,8	3 548,7	34,9

Not 3**Finansnetto**

Mnkr

	2016		
	Budget	Bokslut	Avvikelse
Finansiella intäkter			
Ränteintäkter, lång-, och kortfristiga fordringar	6,7	6,1	-0,6
Utdelning aktier o andelar	7,0	7,1	0,1
Borgensavgifter	8,5	7,7	-0,8
SUMMA	22,2	20,9	-1,3
Finansiella kostnader			
Räntekostnader, lång- och kortfristiga skulder	-21,7	-6,3	15,4
Övriga finansiella kostnader	-0,7	-0,5	0,2
SUMMA	-22,4	-6,8	15,6
FINANSNETTO	-0,2	14,1	14,3

Investeringsredovisning

Mnkr (netto)	2016		
	Budget	Bokslut	Avvikelse
Förvaltningslokaler	73,8	93,7	-19,9
Skollokaler	107,4	60,8	46,6
Förskolelokaler	61,9	63,2	-1,3
Övriga lokaler	14,1	11,8	2,3
Infra gator och GC	98,5	63,8	34,7
Infra parker, fritid, övrigt	33,9	26,6	7,3
Infra exploatering	56,5	43,0	13,5
Fordon/IT	30,4	37,3	-6,9
Övrigt	36,2	47,0	-10,8
NETTOINVESTERINGAR	512,7	447,2	65,5